

PREDLOG ZAKONA O KULTURI

I. Osnovne odredbe

Predmet uređivanja

Član 1.

Ovim zakonom utvrđuje se opšti interes u kulturi, način ostvarivanja opšteg interesa u kulturi i obavljanje kulturnih delatnosti, prava, obaveze i odgovornosti Republike Srbije, autonomnih pokrajina i opština, gradova i grada Beograda (u daljem tekstu: jedinica lokalne samouprave) u kulturi, kao i uslovi za delovanje svih subjekata u kulturi.

Član 2.

Termini kojima su u ovom zakonu označeni položaji, profesije, odnosno zanimanja, izraženi u gramatičkom muškom rodu, podrazumevaju prirodni muški i ženski rod lica na koje se odnose.

Načela kulturnog razvoja

Član 3.

Republika Srbija stara se o ostvarivanju opšteg interesa u kulturi i o sprovođenju kulturne politike kao skupa ciljeva i mera podsticanja kulturnog razvoja koji se zasniva na sledećim načelima:

- 1) sloboda izražavanja u kulturnom i umetničkom stvaralaštvu;
- 2) autonomija subjekata u kulturi;
- 3) otvorenost i dostupnost kulturnih sadržaja javnosti i građanima;
- 4) uvažavanje kulturnih i demokratskih vrednosti evropske i nacionalne tradicije i raznolikosti kulturnog izraza;
- 5) integrisanje kulturnog razvoja u socio-ekonomski i politički dugoročni razvoj demokratskog društva;
- 6) demokratičnost kulturne politike;
- 7) ravnopravnost subjekata u osnivanju ustanova i drugih pravnih lica u kulturi i ravnopravnost u radu svih ustanova i drugih subjekata u kulturi;
- 8) decentralizacija u odlučivanju, organizovanju i finansiranju kulturnih delatnosti;
- 9) podsticanje kulturnog i umetničkog stvaralaštva i očuvanje kulturnog i istorijskog nasleđa;
- 10) podsticanje održivog razvoja kulturne sredine kao integralnog dela životne sredine.

Član 4.

Autonomna pokrajina stara se o sprovođenju kulturne politike na svojoj teritoriji i uređuje pitanja od pokrajinskog značaja u oblasti kulture, u okviru prava i obaveza utvrdjenih Ustavom i zakonom.

Jedinica lokalne samouprave stara se o zadovoljavanju potreba građana u kulturi na

svojoj teritoriji i uređuje pojedina pitanja od interesa za svoje građane, kao i način njihovog ostvarivanja, u okviru prava i obaveza utvrdjenih Ustavom i zakonom.

Član 5.

Nacionalni saveti nacionalnih manjina staraju se o sprovođenju kulturne politike nacionalne manjine i, u skladu sa zakonom, učestvuju u procesu odlučivanja ili sami odlučuju o pojedinim pitanjima vezanim za svoju kulturu, osnivaju ustanove kulture i druga pravna lica u kulturi.

Opšti interes u kulturi

Član 6.

Opšti interes u kulturi obuhvata:

- 1) stvaranje mogućnosti za intenzivan i usklađen kulturni razvoj;
 - 2) stvaranje uslova za podsticanje kulturnog i umetničkog stvaralaštva;
 - 3) istraživanje, zaštitu i korišćenje kulturnih dobara upisanih u Listu svetske kulturne baštine i kulturnih dobara od izuzetnog i od velikog značaja;
 - 4) finansiranje tekućih rashoda i izdataka i ostvarivanje programa ustanova kulture čiji je osnivač Republika Srbija;
 - 5) programe i projekte ustanova kulture, udruženja u kulturi i drugih subjekata u kulturi koji svojim kvalitetom doprinose razvoju kulture i umetnosti;
 - 6) otkrivanje, stvaranje, proučavanje, očuvanje i predstavljanje srpske kulture i kulture nacionalnih manjina u Republici Srbiji;
 - 7) obezbeđivanje uslova za dostupnost kulturnog nasleđa javnosti;
 - 8) istraživanje, očuvanje i korišćenje dobara od posebnog značaja za kulturu i istoriju srpskog naroda, koja se nalaze van teritorije Republike Srbije;
 - 9) podsticanje i pomaganje kulturnih izraza koji su rezultat kreativnosti pojedinaca, grupa i društava Srba u inostranstvu;
 - 10) podsticanje međunarodne kulturne saradnje;
 - 11) podsticanje stručnih i naučnih istraživanja u kulturi;
 - 12) širenje i unapređivanje edukacije u oblasti kulture;
 - 13) podsticanje primene novih tehnologija u kulturi, naročito informacionih tehnologija i digitalizacije;
 - 14) izgradnja jedinstvenog biblioteko-informacionog sistema i matične funkcije u bibliotečkoj delatnosti;
 - 15) izgradnja jedinstvenog informacionog sistema u oblasti zaštite kulturnih dobara;
 - 16) podsticanje mladih talenata u oblasti kulturnog i umetničkog stvaralaštva;
 - 17) stvaranje uslova za podsticanje samostalnog kulturnog i umetničkog stvaralaštva;
 - 18) podsticanje amaterskog kulturnog i umetničkog stvaralaštva;
 - 19) podsticanje dečijeg stvaralaštva i stvaralaštva za decu u kulturi;
 - 20) podsticanje kulturnog i umetničkog stvaralaštva osoba sa invaliditetom i dostupnosti svih kulturnih sadržaja osobama sa invaliditetom;
 - 21) druga pitanja utvrđena zakonom kao opšti interes u oblasti kulture.
- Sredstva za ostvarivanje opšteg interesa u kulturi obezbeđuju se u budžetu Republike Srbije.

Član 7.

Autonomna pokrajina, u cilju sprovođenja kulturne politike na svojoj teritoriji, u okviru prava i obaveza utvrđenih Ustavom i zakonom, a u skladu sa Strategijom razvoja kulture Republike Srbije (u daljem tekstu: Strategija), donosi program razvoja kulture za koji se sredstva za finansiranje obezbeđuju u budžetu autonomne pokrajine.

Jedinica lokalne samouprave, u cilju staranja o zadovoljavanju potreba građana u kulturi na svojoj teritoriji, donosi plan razvoja kulture u skladu sa zakonom i Strategijom, a za koji se sredstva za finansiranje obezbeđuju u budžetu jedinice lokalne samouprave.

Kulturna delatnost i oblasti kulturne delatnosti

Član 8.

Kulturnom delatnošću, u smislu ovog zakona, smatraju se poslovi naročito u sledećim oblastima:

- 1) istraživanje, zaštita i korišćenje kulturnog nasleđa;
- 2) bibliotečko-informacione delatnosti;
- 3) knjiga i književnost (stvaralaštvo, izdavaštvo, knjižarstvo, prevodilaštvo);
- 4) muzika (stvaralaštvo, produkcija, interpretacija);
- 5) vizuelne umetnosti i arhitektura;
- 6) scensko stvaralaštvo i interpretacija (drama, opera, balet i ples);
- 7) kinematografija i audio-vizuelno stvaralaštvo;
- 8) digitalno stvaralaštvo i multimediji;
- 9) naučnoistraživačke i edukativne delatnosti u kulturi;
- 10) ostala muzička i scenska izvođenja kulturnih programa.

Umetničkom delatnošću, u smislu ovog zakona, smatraju se poslovi u oblastima iz stava 1. tač. 3-8. ovog zakona.

Član 9.

Kulturnu delatnost mogu obavljati domaća i strana fizička i pravna lica, na način i pod uslovima propisanim zakonom.

Finansiranje kulturnih programa i projekata

Član 10.

Sredstva za finansiranje ili sufinansiranje kulturnih programa i projekata, kao i umetničkih, odnosno stručnih i naučnih istraživanja u pojedinim oblastima kulturne delatnosti, obezbeđuju se u budžetu Republike Srbije, budžetu autonomne pokrajine i budžetu jedinice lokalne samouprave, u skladu sa zakonom.

Kulturni programi i projekti ustanova kulture i drugih subjekata u kulturi finansiraju se i iz prihoda ostvarenih obavljanjem delatnosti, od naknada za usluge, prodajom proizvoda, ustupanjem autorskih i srodnih prava, od legata, donacija, sponzorstava i na drugi način, u skladu sa zakonom.

Član 11.

Finansiranje ili sufinansiranje kulturnih programa i projekata kao i umetčkih, odnosno stručnih i naučnih istraživanja u kulturi, vrši se na osnovu javnog konkursa, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

Konkursi iz stava 1. ovog člana raspisuju se za svaku narednu budžetsku godinu najkasnije do 1. oktobra tekuće godine.

Zadužbine i fondacije u kulturnim delatnostima

Član 12.

Sredstva za finansiranje kulturnih delatnosti mogu se obezbeđivati osnivanjem i delovanjem zadužbina i fondacija, u skladu sa zakonom.

Nagrada za podsticanje kulturnog stvaralaštva

Član 13.

Radi podsticanja kulturnog stvaralaštva Vlada utvrđuje republičke nagrade za poseban doprinos razvoju kulture i kriterijume za njihovu dodelu.

Radi podsticanja kulturnog stvaralaštva na teritoriji autonomne pokrajine nagrade za poseban doprinos razvoju kulture i kriterijume za njihovu dodelu utvrđuje nadležni organ autonomne pokrajine.

Priznanje za vrhunski doprinos nacionalnoj kulturi

Član 14.

Vlada može dodeliti priznanje u vidu doživotnog mesečnog novčanog primanja umetniku, odnosno stručnjaku u kulturi, za vrhunski doprinos nacionalnoj kulturi.

Priznanje iz stava 1. ovog člana isplaćuje se iz budžeta Republike Srbije.

Bliže uslove i način dodele priznanja iz stava 1. ovog člana utvrđuje Vlada.

II. Ostvarivanje kulturne politike

1. Nacionalni savet za kulturu

Obrazovanje

Član 15.

Nacionalni savet za kulturu (u daljem tekstu: Savet) obrazuje se kao stručno-savetodavno telo, radi obezbeđivanja stalne stručne podrške u očuvanju, razvoju i širenju kulture.

Sastav i način izbora

Član 16.

Članove Saveta bira Narodna skupština, na predlog Vlade.

Članovi Saveta biraju se iz reda uglednih i afirmisanih umetnika i stručnjaka u kulturi, na period od pet godina, i to:

- 1) tri člana iz reda predstavnika Srpske akademije nauka i umetnosti;
- 2) jedan član iz reda predstavnika Matice srpske;
- 3) po dva člana iz reda predstavnika Univerziteta i Univerziteta umetnosti u Beogradu;
- 4) po jedan član iz reda predstavnika univerziteta čiji su osnivači autonomne pokrajine;
- 5) sedam članova iz reda predstavnika udruženja u kulturi;
- 6) četiri člana iz reda predstavnika nacionalnih saveta nacionalnih manjina;
- 7) jedan član iz reda predstavnika Srpske pravoslavne crkve;
- 8) dva člana iz reda predstavnika tradicionalnih crkava i verskih zajednica, osim Srpske pravoslavne crkve;
- 9) dva člana iz reda predstavnika sindikata kulture reprezentativnih za teritoriju Republike Srbije;
- 10) po dva člana iz reda predstavnika autonomnih pokrajina;
- 11) sedam članova iz reda predstavnika Vlade, od kojih je jedan član iz reda direktora ustanova čiji je osnivač Republika Srbija.

Predsednika Saveta Narodna skupština bira iz reda članova Saveta.

Za člana Saveta ne može da bude izabrano lice koje je imenovano, izabrano ili postavljeno na funkciju u državnom organu, organu autonomne pokrajine i organu jedinice lokalne samouprave.

Narodna skupština razrešava člana Saveta pre isteka mandata, i to: na lični zahtev, ako ne ispunjava svoju dužnost kao član Saveta, odnosno svojim postupcima povredi ugled dužnosti koju obavlja ili ukoliko nastupi uslov iz stava 4. ovog člana.

U slučaju razrešenja člana Saveta pre isteka mandata, bira se novi član do isteka mandata Saveta, na predlog Vlade, iz reda čiji je predstavnik bio razrešeni član Saveta.

Poslovi i zadaci

Član 17.

Savet:

- 1) analizira i daje mišljenje o stanju u kulturi u Republici Srbiji;
 - 2) daje sugestije u kreiranju kulturne politike;
 - 3) daje predloge za razvoj i unapređenje kulturnih delatnosti;
 - 4) predlaže kriterijume za sticanje statusa istaknutog umetnika, odnosno istaknutog stručnjaka u kulturi;
 - 5) utvrđuje status istaknutog umetnika, odnosno istaknutog stručnjaka u kulturi;
 - 6) daje sugestije i predloge za uređenje drugih pitanja u oblasti kulture kao i međuresorne saradnje (nauka, obrazovanje, urbanizam, međunarodna saradnja, itd.);
 - 7) obavlja i druge poslove u skladu sa ovim zakonom.
- Savet donosi odluke većinom glasova od ukupnog broja članova Saveta.
Savet podnosi Narodnoj skupštini izveštaj o radu, najmanje jednom godišnje.

Član 18.

Savet donosi poslovnik o radu.
Rad Saveta je javan.

2. Strategija razvoja kulture Republike Srbije

Član 19.

Strategiju razvoja kulture Republike Srbije donosi Vlada, na predlog ministarstva nadležnog za kulturu (u daljem tekstu: Ministarstvo).
Strategija se donosi za period od tri godine.

Član 20.

Strategija sadrži:

- 1) osnovne postavke kulturnog razvoja, i to:
 - ciljeve kulturnog razvoja,
 - prioriteta područja kulturnog razvoja,
 - prioritete međuresorne saradnje (naučnoistraživački rad, edukacija, ravnomerni regionalni razvoj, međunarodna saradnja, kreativna industrija, kulturni turizam itd.);
- 2) strateške pravce i instrumente kulturnog razvoja, a naročito:
 - istraživanja, zaštite i korišćenja kulturnih dobara,
 - zaštite srpskih kulturnih vrednosti van teritorije Republike Srbije,
 - podsticanja kulturnog stvaralaštva i produkcije,
 - unapređivanja kulturnog stvaralaštva i kulturnog izraza pripadnika nacionalnih manjina,
 - rada ustanova kulture i drugih subjekata u kulturi,
 - planiranja potreba kadrova u kulturi, njihove edukacije i profesionalnog usavršavanja,
 - naučnoistraživačkog rada u kulturi,
 - amaterske delatnosti u kulturi,
 - međuresorne saradnje (mere i instrumente za stimulativnu poresku politiku u

kulturi, programi bilateralne i multilateralne saradnje, mere podsticanja preduzetništva u kulturi itd.);

3) plan realizacije, i to:

- definisanje aktivnosti vezanih za realizaciju prioritetnih programa i projekata i strateških zadataka za svaku delatnost u kulturi i sva međuresorna područja predviđena Strategijom,

- dinamiku sprovođenja,

- određivanje subjekata realizacije;

4) kriterijume, indikatore i postupke evaluacije.

III. Subjekti u kulturi

Vrste subjekata

Član 21.

Kulturnu delatnost mogu obavljati ustanove kulture, udruženja u kulturi, umetnici, saradnici, odnosno stručnjaci u kulturi, kao i drugi subjekti u kulturi.

1. Ustanove kulture

1.1. Zajedničke odredbe

Pojam

Član 22.

Ustanova kulture (u daljem tekstu: ustanova), u smislu ovog zakona, jeste pravno lice osnovano radi obavljanja kulturne delatnosti kojom se obezbeđuje ostvarivanje prava građana, odnosno zadovoljavanje potreba građana kao i ostvarivanje drugog zakonom utvrđenog interesa u oblasti kulture.

Osnivanje

Član 23.

Ustanovu može osnovati Republika Srbija, autonomna pokrajina, jedinica lokalne samouprave, drugo pravno ili fizičko lice, pod uslovima propisanim zakonom.

Ustanove se mogu osnivati sredstvima u različitim oblicima svojine.

Ako ustanovu osniva više osnivača, njihova međusobna prava, obaveze i odgovornosti uređuju se ugovorom.

Zakonom se mogu utvrditi posebni uslovi za osnivanje ustanova u pojedinim delatnostima u kulturi.

Kada ustanovu osniva Republika Srbija, autonomna pokrajina i jedinica lokalne samouprave u cilju očuvanja i razvoja nacionalne i etničke posebnosti pripadnika nacionalnih

manjina, prethodno se pribavlja mišljenje odgovarajućeg nacionalnog saveta nacionalne manjine.

Osnivački akt

Član 24.

Osnivač donosi akt o osnivanju ustanove.

Akt o osnivanju ustanove sadrži, naročito:

- 1) naziv osnivača;
- 2) naziv i sedište ustanove;
- 3) delatnost ustanove;
- 4) sredstva za osnivanje i početak rada ustanove i način obezbeđivanja sredstava;
- 5) prava i obaveze i odgovornosti osnivača u pogledu obavljanja delatnosti ustanove;
- 6) organe ustanove u osnivanju i njihova ovlašćenja;
- 7) lice koje će, do imenovanja direktora ustanove obavljati njegove poslove i vršiti njegova ovlašćenja;
- 8) način imenovanja direktora, odnosno upravnika i organa upravljanja;
- 9) rok za donošenje statuta.

Osnivačka prava

Član 25.

Republika Srbija, autonomna pokrajina i jedinica lokalne samouprave izdijeljuje se budžeta u celini ili većim delom finansiraju rad i programi ustanove, vrše osnivačka prava u pogledu imenovanja direktora, članova upravnog odbora i članova nadzornog odbora te ustanove.

Kada je osnivač ustanove Republika Srbija, osnivačka prava iz stava 1. ovog člana vrši Vlada.

Član 26.

Na statut i na akt o organizaciji i sistematizaciji poslova ustanove čiji je osnivač Republika Srbija, saglasnost daje Ministarstvo.

Na statut i na akt o organizaciji i sistematizaciji poslova ustanove čiji je osnivač autonomna pokrajina odnosno jedinica lokalne samouprave, saglasnost daje organ određen njenim propisima.

Član 27.

Na prava, obaveze i odgovornosti zaposlenih u ustanovama primenjuju se opšti propisi o radu, ako zakonom nije drukčije određeno.

Statut

Član 28.

Statut je osnovni opšti akt ustanove, kojim se uređuje:

- 1) delatnost ustanove;
- 2) unutrašnja organizacija ustanove;
- 3) organi ustanove, njihov sastav, način imenovanja i nadležnosti;
- 4) uslovi za imenovanje i razrešenje direktora ustanove;
- 5) odgovornost ustanove za obaveze u pravnom prometu;
- 6) druga pitanja značajna za rad ustanove.

Upis u sudski registar

Član 29.

Ustanova stiče svojstvo pravnog lica upisom u sudski registar.

Evidencija ustanova u osnovanih sredstvima u javnoj svojini

Član 30.

Ministarstvo vodi centralnu evidenciju ustanova osnovanih sredstvima u javnoj svojini sa sedištem na teritoriji Republike Srbije.

Nadležni organ autonomne pokrajine, odnosno organ jedinice lokalne samouprave dužan je da podatke o ustanovama koje je osnovala autonomna pokrajina, odnosno jedinica lokalne samouprave, dostavi Ministarstvu, u roku od 30 dana od dana osnivanja.

Sadržinu i način vođenja centralne evidencije iz stava 1. ovog člana, propisuje Ministar.

Nadležni organ autonomne pokrajine vodi evidenciju ustanova osnovanih sredstvima u javnoj svojini sa sedištem na teritoriji autonomne pokrajine, kao poveren posao.

Organi ustanove

Član 31.

Organi ustanove su: direktor, upravni odbor i nadzorni odbor.

Aktom o osnivanju ustanove može se utvrditi da ustanova umesto direktora ima upravnika.

Direktor ustanove

Član 32.

Ustanovom rukovodi direktor.

Direktora ustanove imenuje i razrešava osnivač.

Direktora ustanove čiji je osnivač Republika Srbija imenuje Vlada.

Imenovanje direktora ustanove čiji je osnivač Republika Srbija, autonomna pokrajina, odnosno jedinica lokalne samouprave

Član 33.

Direktor ustanove čiji je osnivač Republika Srbija, autonomna pokrajina odnosno jedinica lokalne samouprave, imenuje se na osnovu prethodno sprovedenog javnog konkursa, na period od četiri godine i može biti ponovo imenovan.

Javni konkurs iz stava 1. ovog člana raspisuje i sprovodi upravni odbor ustanove.

Javni konkurs iz stava 1. ovog člana raspisuje se 60 dana pre isteka mandata direktora.

Upravni odbor ustanove dužan je da u roku od 30 dana od dana završetka javnog konkursa izvrši izbor kandidata, i predlog dostavi osnivaču.

Kada je osnivač Republika Srbija, predlog iz stava 4. ovog člana dostavlja se Ministarstvu.

Osnivač imenuje direktora ustanove na osnovu predloga upravnog odbora ustanove.

Ako osnivač nije prihvatio predlog upravnog odbora smatra se da javni konkurs nije uspeo.

Ako Ministarstvo, u slučaju iz stava 5. ovog člana ne prihvati predlog upravnog odbora i ne dostavi ga Vladi na odlučivanje, dužno je da o razlozima za to obavesti Vladu.

Član 34.

Uslovi za izbor kandidata za direktora ustanove utvrđuju se statutom ustanove.

Kandidat za direktora dužan je da predloži program rada i razvoja ustanove, kao sastavni deo konkursne dokumentacije.

Vršilac dužnosti direktora

Član 35.

Osnivač može imenovati vršioca dužnosti direktora ustanove, bez prethodno sprovedenog javnog konkursa, u slučaju kada direktoru prestane dužnost pre isteka mandata, odnosno kada javni konkurs za direktora nije uspeo.

Vršilac dužnosti direktora može obavljati tu funkciju najduže jednu godinu.

Nadležnost direktora

Član 36.

Direktor ustanove:

- 1) organizuje i rukovodi radom ustanove;
- 2) donosi akt o organizaciji i sistematizaciji poslova i druga opšta akta u skladu sa zakonom i statutom ustanove;
- 3) izvršava odluke upravnog odbora ustanove;
- 4) zastupa ustanovu;
- 5) stara se o zakonitosti rada ustanove;
- 6) odgovoran je za sprovođenje programa rada ustanove;
- 7) odgovoran je za materijalno-finansijsko poslovanje ustanove;
- 8) vrši druge poslove utvrđene zakonom i statutom ustanove.

Prestanak dužnosti direktora

Član 37.

Dužnost direktora ustanove prestaje istekom mandata i razrešenjem.

Osnivač ustanove razrešiće direktora pre isteka mandata:

- 1) na lični zahtev;
- 2) ako obavlja dužnost suprotno odredbama zakona;
- 3) ako nestručnim, nepravilnim i nesavesnim radom prouzrokuje veću štetu ustanovi ili tako zanemaruje ili nesavesno izvršava svoje obaveze da su nastale ili mogu nastati ~~već~~ smetnje u radu ustanove;
- 4) ako je protiv njega pokrenut krivični postupak za delo koje ga čini nedostojnim za obavljanje dužnosti direktora, odnosno ako je pravnosnažnom sudskom odlukom osuđen za krivično delo koje ga čini nedostojnim za obavljanje dužnosti direktora ustanove;
- 5) iz drugih razloga utvrđenih zakonom ili statutom ustanove.

Umetnički, odnosno programski direktor

Član 38.

Ustanova, pored direktora, može imati jednog ili više umetničkih, odnosno programskih direktora koji rukovode umetničkim, odnosno stručnim poslovima i za njih su odgovorni.

Način i uslovi za izbor, kao i postupak za razrešenje umetničkog, odnosno programskog direktora, uređuju se statutom ustanove, u skladu sa zakonom.

Upravni odbor ustanove

Član 39.

Ustanovom upravlja upravni odbor.

Upravni odbor ustanove ima najmanje tri člana.

Članove upravnog odbora imenuje i razrešava osnivač.

Predsednika upravnog odbora imenuje osnivač iz reda članova upravnog odbora.

Član 40.

Ako je osnivač ustanove Republika Srbija, autonomna pokrajina, odnosno jedinica lokalne samouprave, najviše jedna trećina članova upravnog odbora imenuje se iz reda zaposlenih u ustanovi, na predlog reprezentativnog sindikata ustanove, a ukoliko ne postoji reprezentativni sindikat, na predlog većine zaposlenih.

U upravni odbor ustanove koja se osniva u skladu sa članom 23. stav 5. ovog zakona, jedan član upravnog odbora imenuje se na predlog odgovarajućeg nacionalnog saveta nacionalne manjine. Kada više nacionalnih saveta nacionalnih manjina daje predlog za člana upravnog odbora, predlog zajednički podnose svi zainteresovani nacionalni saveti nacionalnih manjina.

Sastav upravnog odbora treba da obezbedi zastupljenost od najmanje 30% predstavnika manje zastupljenog pola.

Članovi upravnog odbora ustanove iz stava 1. ovog člana imenuju se na period od četiri godine i mogu biti imenovani najviše dva puta.

Vlada imenuje predsednika i članove upravnog odbora ustanove čiji je osnivač Republika Srbija.

Predsedniku i članovima upravnog odbora može pripadati naknada za rad, pod uslovima i prema merilima utvrdjenim aktom osnivača.

Član 41.

Osnivač može, do imenovanja predsednika i članova upravnog odbora ustanove, da imenuje vršioca dužnosti predsednika i članova upravnog odbora.

Osnivač može imenovati vršioca dužnosti predsednika i člana upravnog odbora ustanove i u slučaju kada predsedniku, odnosno članu upravnog odbora prestane dužnost pre isteka mandata.

Vršilac dužnosti predsednika, odnosno člana upravnog odbora može obavljati tu funkciju najduže jednu godinu.

Nadležnosti upravnog odbora ustanove

Član 42.

Upravni odbor ustanove:

- 1) donosi statut;
- 2) donosi druge opšte akte ustanove, predviđene zakonom i statutom;
- 3) utvrđuje poslovnu i razvojnu politiku;
- 4) odlučuje o poslovanju ustanove;
- 5) donosi programe rada ustanove, na predlog direktora;
- 6) donosi godišnji finansijski plan;

- 7) usvaja godišnji obračun;
 - 8) usvaja godišnji izveštaj o radu i poslovanju;
 - 9) daje predlog o statusnim promenama, u skladu sa zakonom;
 - 10) daje predlog osnivaču o kandidatu za direktora;
 - 11) zaključuje ugovor o radu sa direktorom, na određeno vreme, do isteka roka na koji je izabran, odnosno do njegovog razrešenja, a kada je za direktora imenovano lice koje je već zaposleno u istoj ustanovi kulture na neodređeno vreme, zaključuje aneks ugovora o radu, u skladu sa zakonom o radu;
 - 12) odlučuje o drugim pitanjima utvrdjenim zakonom i statutom.
- Kada je osnivač ustanove Republika Srbija, autonomna pokrajina i jedinica lokalne samouprave saglasnost na akte iz stava 1. tač. 5) i 6) daje osnivač.

Nadzorni odbor

Član 43.

U ustanovi se obrazuje nadzorni odbor.
Nadzorni odbor obavlja nadzor nad poslovanjem ustanove.
Nadzorni odbor ima najmanje tri člana.
Članove nadzornog odbora imenuje i razrešava osnivač.
Predsednika nadzornog odbora imenuje osnivač iz reda članova nadzornog odbora.

Član 44.

Ako je osnivač ustanove Republika Srbija, autonomna pokrajina, odnosno jedinica lokalne samouprave, najviše jedna trećina članova nadzornog odbora imenuje se iz reda zaposlenih u ustanovi, na predlog reprezentativnog sindikata ustanove, a ukoliko ne postoji reprezentativni sindikat, na predlog većine zaposlenih.

U nadzorni odbor ustanove koja se osniva u skladu sa članom 23. stav 5. ovog zakona, jedan član nadzornog odbora imenuje se na predlog odgovarajućeg nacionalnog saveta nacionalne manjine. Kada više nacionalnih saveta nacionalnih manjina daje predlog za člana nadzornog odbora, predlog za člana nadzornog odbora zajednički podnose svi zainteresovani nacionalni saveti nacionalnih manjina.

Sastav nadzornog odbora treba da obezbedi zastupljenost od najmanje 30% predstavnika manje zastupljenog pola.

Članovi nadzornog odbora ustanove iz stava 1. ovog člana imenuju se na period od četiri godine i mogu biti imenovani najviše dva puta.

Vlada imenuje predsednika i članove nadzornog odbora ustanove čiji je osnivač Republika Srbija.

Za člana nadzornog odbora ne može biti imenovano lice koje je član upravnog odbora ustanove.

Predsedniku i članovima nadzornog odbora može pripadati naknada za rad, pod uslovima i prema merilima utvrdjenim aktom osnivača.

Član 45.

Osnivač može do imenovanja predsednika i članova nadzornog odbora ustanove da imenuje vršioca dužnosti predsednika i članova nadzornog odbora.

Osnivač može imenovati vršioca dužnosti predsednika i člana nadzornog odbora ustanove i u slučaju kada predsedniku, odnosno članu nadzornog odbora prestane dužnost pre

isteka mandata.

Vršilac dužnosti predsednika, odnosno člana nadzornog odbora može obavljati tu funkciju najduže jednu godinu.

Izveštaj nadzornog odbora

Član 46.

Nadzorni odbor, najmanje jedanput godišnje, podnosi izveštaj o svom radu osnivaču.

Izveštaj iz stava 1. ovog člana nadzorni odbor podnosi Ministarstvu, kada je osnivač ustanove Republika Srbija.

Umetnički, programski, odnosno stručni savet

Član 47.

U ustanovi se može obrazovati umetnički, programski, odnosno stručni savet.

Umetnički, programski, odnosno stručni savet razmatra pitanja iz umetničke, programske, odnosno stručne delatnosti ustanove i direktoru, odnosno umetničkom ili programskom direktoru, daje mišljenja i predloge vezane za umetnički, programski i stručni rad ustanove.

Sastav, nadležnost i način rada umetničkog, programskog i stručnog saveta, bliže se uređuju statutom ustanove.

Ugovor o radu na umetničkim, programskim ili stručnim poslovima

Član 48.

Lice koje obavlja umetničke, programske ili stručne poslove u ustanovi, zasniva radni odnos ugovorom o radu na period do tri godine, sa mogućnošću ponovnog zaključivanja.

Radni odnos lica iz stava 1. ovog člana može zasnovati samo ako je takva mogućnost predviđena aktom o organizaciji i sistematizaciji poslova ustanove.

Licu sa kojim je zasnovan radni odnos u smislu stava 1. ovog člana, a koje je za vreme trajanja ugovora o radu otpočelo sa korišćenjem prava na porodiljsko odsustvo i odsustvo sa rada radi nege deteta, ugovor o radu produžava se do isteka perioda korišćenja prava porodiljskog odsustva i odsustva sa rada radi nege deteta, u skladu sa zakonom.

Izuzetno, zaposleni na umetničkim, programskim ili stručnim poslovima koji su navršili više od 20 godina ukupnog staža osiguranja (muškarci), odnosno više od 17 i po godina staža (žene) uključujući i staž osiguranja koji se računa sa uvećanim trajanjem, mogu zasnovati radni odnos na neodređeno vreme.

Poslovi i posebni uslovi za izbor i rad lica koja obavljaju umetničke, programske ili stručne poslove (reizbor, audicija za umetničke poslove, recenzija za stručne poslove, kontinuirani doprinos u obavljanju umetničkih ili programskih stručnih poslova i dr.) utvrđuju se aktom o organizaciji i sistematizaciji poslova ustanove.

Ministar utvrđuje listu umetničkih, programskih ili stručnih poslova u ustanovama čiji je osnivač Republika Srbija, autonomna pokrajina, odnosno jedinica lokalne samouprave, na kojima se radni odnos može zasnovati u skladu sa stavom 1. ovog člana.

Član 49.

Umetnički, programski ili stručni poslovi u ustanovama, mogu se obavljati i zaključivanjem autorskih, izvođačkih ili drugih ugovora, između direktora ustanove i samostalnih umetnika ili drugih fizičkih lica.

1.2. Ustanove kulture od nacionalnog značaja

Pojam

Član 50.

Ustanova kulture od nacionalnog značaja jeste ustanova koja ima nacionalnu i reprezentativnu ulogu u otkrivanju, stvaranju, istraživanju, proučavanju, predstavljanju, širenju i očuvanju nacionalnih kulturnih vrednosti.

Status ustanove kulture od nacionalnog značaja stiče se aktom Vlade, na predlog Ministarstva.

Status ustanove kulture od nacionalnog značaja stečen na osnovu akta iz stava 2. ovog člana može se oduzeti u postupku i na način na koji je stečen.

Vlada bliže uređuje uslove, kriterijume i način sticanja, odnosno oduzimanja statusa ustanove kulture od nacionalnog značaja.

Član 51.

Ustanova koja je, u skladu sa ovim zakonom, stekla status ustanove kulture od nacionalnog značaja, uz naziv ustanove unosi i oznaku: „Ustanova kulture od nacionalnog značaja”.

Finansiranje

Član 52.

Ustanove kulture od nacionalnog značaja čiji je osnivač Republika Srbija prioritetno se finansiraju iz budžeta Republike Srbije.

Ostale ustanove kulture od nacionalnog značaja imaju pravo na prioritetno finansiranje programa i projekata koji se finansiraju, odnosno sufinansiraju iz budžeta Republike Srbije na osnovu sprovedenog javnog konkursa.

2. Umetnik, saradnik i stručnjak u kulturi. Udruženja u kulturi

Udruživanje umetnika, saradnika, odnosno stručnjaka u kulturi

Član 53.

Umetnici, saradnici, odnosno stručnjaci u kulturi mogu se udruživati u udruženja (u

daljem tekstu: udruženje u kulturi) saglasno propisima o udruživanju građana.

Reprezentativna udruženja u kulturi

Član 54.

Ukoliko u jednoj kulturnoj delatnosti postoji više registrovanih udruženja, status reprezentativnog udruženja u kulturi, na predlog Komisije za utvrđivanje reprezentativnosti udruženja u kulturi, rešenjem utvrđuje Ministar.

U jednoj kulturnoj delatnosti status reprezentativnog udruženja u kulturi mogu imati najviše dva udruženja.

Registar reprezentativnih udruženja u kulturi vodi Ministarstvo.

Sastav i način rada komisije iz stava 1. ovog člana kao i bliže uslove i način utvrđivanja i prestanka statusa reprezentativnog udruženja u kulturi, propisuje Ministar.

Rešenje iz stava 1. ovog člana objavljuje se u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

Član 55.

Udruženje u kulturi koje je steklo status reprezentativnog udruženja u kulturi može taj status izgubiti ako prestane da ispunjava uslove potrebne za sticanje reprezentativnosti utvrđene propisom iz člana 54. stav 4. ovog zakona, kao i ako poslove poverene ovim zakonom ne obavlja ili ih obavlja suprotno zakonu.

Pojam samostalnog umetnika

Član 56.

Samostalni umetnik jeste fizičko lice koje samostalno, u vidu zanimanja, obavlja umetničku delatnost i kome je reprezentativno udruženje u kulturi utvrdilo status lica koje samostalno obavlja umetničku ili drugu delatnost u oblasti kulture.

U obavljanju delatnosti lice iz stava 1. ovog člana, uz lično ime, može da koristi oznaku „samostalni umetnik”.

Pojam samostalnog stručnjaka u kulturi

Član 57.

Samostalni stručnjak u kulturi jeste fizičko lice koje samostalno, u vidu zanimanja, obavlja naučnoistraživačke, teorijsko-kritičke, edukativne, producentske, organizatorske, menadžerske i druge stručne poslove u oblasti kulturnih delatnosti, i kome je reprezentativno udruženje u kulturi utvrdilo status lica koje samostalno obavlja umetničku ili drugu delatnost u oblasti kulture.

Pojam samostalnog saradnika u kulturi

Član 58.

Samostalni saradnik u kulturi jeste fizičko lice koje samostalno, u vidu zanimanja, obavlja stručno-tehničke poslove u oblasti kulturnih delatnosti, odnosno koji vokalno i instrumentalno izvodi kulturne programe, i kome je reprezentativno udruženje u kulturi utvrdilo status lica koje samostalno obavlja umetničku ili drugu delatnost u oblasti kulture.

Uslovi za upis u evidenciju lica koja samostalno obavljaju umetničku ili drugu delatnost u oblasti kulture

Član 59.

Lice iz čl. 56-58. ovog zakona stiče status lica koje samostalno obavlja umetničku ili drugu delatnost u oblasti kulture upisom u evidenciju lica koja samostalno obavljaju umetničku ili drugu delatnost u oblasti kulture, ako ispunjava sledeće uslove:

- 1) ako ima poslovnu sposobnost;
- 2) ako obavlja delatnost iz člana 8. ovog zakona kao jedino ili glavno zanimanje, a nije korisnik penzije;
- 3) ako ima dozvolu (licencu) za obavljanje delatnosti, kada je takva dozvola (licenca) propisana;
- 4) ako mu obavljanje delatnosti nije zabranjeno pravosnažnom sudskom odlukom;
- 5) ako ima prebivalište u Republici Srbiji;
- 6) ako ima obrazloženu ocenu o ispunjenosti uslova iz člana 60. ovog zakona.

Zahtev za utvrđivanje statusa lica koje samostalno obavlja umetničku ili drugu delatnost u oblasti kulture podnosi se odgovarajućem reprezentativnom udruženju u kulturi.

Član 60.

Reprezentativno udruženje u kulturi, u postupku po zahtevu za utvrđivanje statusa lica koje samostalno obavlja umetničku ili drugu delatnost u oblasti kulture, daje obrazloženu ocenu o ispunjenosti uslova za utvrđivanje statusa lica koje samostalno obavlja umetničku ili drugu delatnost u oblasti kulture (u daljem tekstu: obrazložena ocena) za umetnike, saradnike i stručnjake iz svoje oblasti kulturne delatnosti koji su tom udruženju podneli zahtev, bez obzira na članstvo u tom udruženju.

Reprezentativna udruženja iz jedne kulturne delatnosti obrazloženu ocenu iz stava 1. ovog člana daju na osnovu utvrđenih i usaglašenih merila i kriterijuma.

Merila i kriterijume na osnovu kojih reprezentativno udruženje u kulturi daje obrazloženu ocenu, kao i postupak davanja obrazložene ocene, na predlog reprezentativnih udruženja u kulturi, propisuje Ministar.

Evidencija lica koja samostalno obavljaju umetničku ili drugu delatnost u oblasti kulture

Član 61.

Evidenciju lica koja samostalno obavljaju umetničku ili drugu delatnost u oblasti kulture (u daljem tekstu: evidencija), za svaku kulturnu delatnost, vodi odgovarajuće reprezentativno udruženje u kulturi.

Podatke iz evidencije reprezentativno udruženje u kulturi dostavlja u vidu

obaveštenja nadležnoj organizacionoj jedinici Poreske uprave, u skladu sa zakonom kojim se uređuju doprinosi za obavezno socijalno osiguranje.

Sadržinu i način vođenja evidencije propisuje Ministar.

Uverenje

Član 62.

Nadležno reprezentativno udruženje u kulturi izdaje uverenja o činjenicama upisanim u evidenciju.

Uverenja iz stava 1. ovog člana izdaju se saglasno podacima iz evidencije i imaju značaj javne isprave.

Uverenja iz stava 1. ovog člana izdaju se na zahtev, po pravilu istog dana kad je stranka zatražila izdavanje uverenja, a najdocnije u roku od 15 dana od dana podnošenja zahteva.

Ako nadležno reprezentativno udruženje u kulturi odbije zahtev za izdavanje uverenja, dužno je da o tome donese posebno rešenje.

Ako u roku od 15 dana od dana podnošenja zahteva nadležno reprezentativno udruženje u kulturi ne izda uverenje, niti donese i dostavi stranci rešenje o odbijanju zahteva, stranka može izjaviti žalbu kao da je zahtev odbijen.

Ako stranka, na osnovu dokaza kojima raspolaže, smatra da joj uverenje nije izdato u skladu s podacima iz evidencije, može zahtevati izmenu ili izdavanje novog uverenja.

Nadležno reprezentativno udruženje u kulturi dužno je da donese posebno rešenje ako odbije zahtev stranke da joj izmeni ili izda novo uverenje.

Ako u roku od 15 dana od dana podnošenja zahteva za izmenu ili izdavanje novog uverenja to ne bude učinjeno, stranka može izjaviti žalbu kao da je njen zahtev odbijen.

Protiv rešenja o odbijanju zahteva iz st. 4. i 7. ovog člana žalba se može izjaviti Ministarstvu u roku od 15 dana od dana dostavljanja rešenja.

Žalba iz st. 5. i 8. ovog člana izjavljuje se Ministarstvu nakon isteka roka propisanog za izdavanje, odnosno izmenu uverenja.

Promene i brisanje iz evidencije

Član 63.

Samostalni umetnik, samostalni saradnik, odnosno samostalni stručnjak u kulturi dužni su da svaku nastalu promenu u vezi sa uslovima za upis u evidenciju iz člana 59. stav 1. ovog zakona, prijave nadležnom reprezentativnom udruženju u kulturi koje vodi tu evidenciju, najkasnije u roku od 15 dana od dana nastanka promene.

Član 64.

Lice koje je steklo status lica koje samostalno obavlja umetničku ili drugu delatnost u oblasti kulture briše se iz evidencije na lčni zahtev.

Lice iz stava 1. ovog člana briše se iz evidencije po službenoj dužnosti kad nadležno reprezentativno udruženje u kulturi koje vodi evidenciju rešenjem utvrdi da to lice više ne ispunjava uslove propisane u članu 59. stav 1. ovog zakona.

Odbijanje zahteva za upis u evidenciju i postupak po žalbi

Član 65.

O odbijanju zahteva za upis u evidenciju nadležno reprezentativno udruženje u kulturi donosi rešenje.

Na rešenje o brisanju iz evidencije i na rešenje o odbijanju zahteva za upis u evidenciju može se izjaviti žalba Ministarstvu, u roku od 15 dana od dana dostavljanja rešenja.

Vršenje poverenih poslova

Član 66.

Poslovi utvrđivanja statusa lica koje samostalno obavlja umetničku ili drugu delatnost u oblasti kulture, poslovi izdavanja uverenja i vođenja evidencije, koje reprezentativna udruženja u kulturi obavljaju u skladu sa ovim zakonom, vrše se kao povereni poslovi.

U postupcima u vezi poslova iz stava 1. ovog člana, ako drukčije nije propisano ovim zakonom, shodno se primenjuju odredbe zakona kojim se uređuje opšti upravni postupak.

Pojam istaknutog umetnika i istaknutog stručnjaka u kulturi

Član 67.

Umetnik, odnosno stručnjak u kulturi koji je svojim radom u oblasti kulturne delatnosti dao vrhunski doprinos nacionalnoj kulturi u Republici Srbiji i koji ispunjava druge uslove pripisane ovim zakonom i propisima donetim za sporvođenje ovog zakona, može steći status istaknutog umetnika, odnosno istaknutog stručnjaka u kulturi.

Status istaknutog umetnika, odnosno istaknutog stručnjaka u kulturi utvrđuje Savet, na predlog udruženja u kulturi.

Kriterijume za sticanje statusa istaknutog umetnika, odnosno istaknutog stručnjaka u kulturi, na predlog Saveta, propisuje Ministar.

Uplata doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje i doprinosa za zdravstveno osiguranje

Član 68.

Za lica koje je steklo status istaknutog umetnika, odnosno istaknutog stručnjaka u kulturi u budžetu Republike Srbije obezbeđuju se sredstva za uplatu doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje i doprinosa za zdravstveno osiguranje, u skladu sa zakonom kojim se uređuju doprinosi za obavezno socijalno osiguranje.

Član 69.

Sredstva za uplatu doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje i doprinosa za zdravstveno osiguranje za lica koje je steklo status lica koje samostalno obavlja umetničku ili drugu delatnost u oblasti kulture obezbeđuju se u budžetu autonomne pokrajine, odnosno budžetu jedinice lokalne samouprave, u skladu sa zakonom.

Bliže uslove i način sticanja prava na uplatu doprinosa iz stava 1. ovog člana propisuje nadležni organ autonomne pokrajine, odnosno organ jedinice lokalne samouprave.

Član 70.

Uplata doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje i doprinosa za zdravstveno osiguranje, za koje se sredstva obezbeđuju u budžetu Republike Srbije, budžetu autonomne pokrajine, odnosno budžetu jedinice lokalne samouprave, za lica iz čl. 56-58. ovog zakona, vrši se preko reprezentativnog udruženja u kulturi kod koga je to lice uvedeno u evidenciju.

3. Amatersko kulturno i umetničko stvaralaštvo

Član 71.

Amatersko kulturno i umetničko stvaralaštvo obuhvata aktivnosti lica ili grupe lica koja se bez materijalne nadoknade bave stvaranjem ili izvođenjem dela iz oblasti kulturne i umetničke delatnosti.

Lica i grupe lica iz stava 1. ovog člana mogu se udruživati u udruženja saglasno propisima o udruživanju građana.

Udruženja iz stava 2. ovog člana imaju status subjekta u kulturi.

4. Drugi subjekti u kulturi

Član 72.

Drugi subjekti u kulturi su:

- 1) zadužbine i fondacije u kulturi;
- 2) privredna društva i preduzetnici registrovani za obavljanje delatnosti u kulturi.

IV. Finansiranje

Finansiranje ustanova kulture

Član 73.

Kulturni programi ustanova čiji su osnivači Republika Srbija, autonomna pokrajina, odnosno jedinica lokalne samouprave, finansiraju se ili sufinansiraju iz budžeta osnivača i drugih izvora predviđenih ovim zakonom.

Visinu sredstava za finansiranje, odnosno sufinansiranje programa ustanova iz stava 1. ovog člana utvrđuje osnivač, na osnovu strateškog plana i predloženog godišnjeg programa rada ustanove.

Predlog godišnjeg programa rada ustanova iz stava 1. ovog člana sadrži posebno iskazana sredstva potrebna za finansiranje programskih aktivnosti, kao i sredstva potrebna za finansiranje tekućih rashoda i izdataka.

Ustanove kulture iz stava 1. ovog člana podnose osnivaču predlog godišnjeg programa rada najkasnije do 1. jula tekuće godine, za narednu godinu.

Ustanove čiji je osnivač Republika Srbija predlog godišnjeg programa rada podnose Ministarstvu.

Član 74.

Ministarstvo, organ autonomne pokrajine, odnosno organ jedinice lokalne samouprave nadležan za poslove kulture utvrđuje koji će se kulturni programi, odnosno delovi

programa ustanova iz člana 73. stav 1. ovog zakona finansirati sredstvima budžeta Republike Srbije, autonomne pokrajine, odnosno jedinice lokalne samouprave.

Rukovodilac organa iz stava 1. ovog člana, u skladu s odredbama ovog zakona, odlučuje o visini sredstava za finansiranje programa koje ustanove kulture iz stava 1. ovog člana dostavljaju kao i predračuna troškova potrebnih za ostvarivanje tih programa

Ministarstvo, organ autonomne pokrajine, odnosno jedinice lokalne samouprave nadležan za poslove kulture zaključuje sa ustanovom iz stava 1. ovog člana godišnji ugovor o finansiranju odobrenih programa i delova programa.

Isplata sredstava iz budžeta Republike Srbije, budžeta autonomne pokrajine, odnosno budžeta jedinice lokalne samouprave vrši se na osnovu rešenja o prenosu sredstava, a u skladu sa zakonom kojim se uređuje budžetski sistem.

Finansiranje i sufinansiranje projekata u kulturi

Član 75.

Najmanje jednom godišnje Ministarstvo, organ autonomne pokrajine, odnosno organ jedinice lokalne samouprave raspisuje javne konkurse radi prikupljanja predloga za finansiranje ili sufinansiranje projekata u kulturi, kao i projekata umetčkih odnosno, stručnih i naučnih istraživanja u kulturi.

O izboru projekata po raspisanom javnom konkursu odlučuje komisija koju obrazuje organ koji raspisuje konkurs.

Sa izabranim podnosiocima projekata zaključuju se ugovori o njihovom finansiranju, odnosno sufinansiranju.

Ministarstvo, organ autonomne pokrajine i organ jedinice lokalne samouprave mogu zaključivati ugovore o sufinansiranju projekta u kulturi i bez javnog konkursa, ako se radi o izuzetno značajnom projektu koji nije bilo moguće unapred planirati, s tim da se za te namene može angažovati najviše do 25% na godišnjem nivou od ukupne mase odgovarajućih budžetskih sredstava za tekuću godinu.

Ministar bliže uređuje način, merila i kriterijume za izbor projekata u kulturi koji se finansiraju i sufinansiraju iz budžeta Republike Srbije.

Nadležni organ autonomne pokrajine, odnosno organ jedinice lokalne samouprave bliže uređuje način, merila i kriterijume za izbor projekata u kulturi koji se finansiraju i sufinansiraju iz budžeta autonomne pokrajine, odnosno budžeta jedinice lokalne samouprave.

Sufinansiranje tekućih rashoda i izdataka

Član 76.

Republika Srbija, autonomne pokrajine i jedinice lokalne samouprave mogu sufinansirati tekuće rashode i izdatke ustanova i drugih subjekata u kulturi koji se ne finansiraju redovno iz njihovih budžeta, ako svojim programima trajnije zadovoljavaju kulturne potrebe građana na odgovarajućem području.

Ustanove, odnosno drugi subjekti u kulturi iz stava 1. ovog člana, uz zahtev za sufinansiranje, podnosi izveštaj o trogodišnjem radu i strateški razvojni plan za naredne tri godine.

Visina sredstava za sufinansiranje tekućih rashoda i izdataka ustanova i drugih

subjekata u kulturi iz stava 1. ovog člana ne može premašiti iznos od 45% od ukupnih tekućih rashoda i izdataka ustanove kulture, odnosno drugog subjekta u kulturi, čiji se tekući rashodi i izdaci sufinansiraju.

Ministarstvo, nadležni organ autonomne pokrajine, odnosno organ jedinice lokalne samouprave i ustanova, odnosno drugi subjekat u kulturi iz stava 1. ovog člana, zaključuju poseban ugovor o sufinansiranju tekućih rashoda i izdataka, u trajanju od jedne godine.

Izveštaj

Član 77.

Ustanove kulture i drugi subjekti u kulturi koji se finansiraju ili sufinansiraju iz budžeta Republike Srbije, autonomne pokrajine i jedinice lokalne samouprave, dužni su da, u roku od 15 dana po završetku programa odnosno projekta za koji su dodeljena budžetska sredstva, a najkasnije do kraja tekuće godine, podnesu izveštaj o realizaciji tih kulturnih programa i projekata i dostave dokaze o namenskom korišćenju finansijskih sredstava organu koji je odobrio sredstva za finansiranje njihovih programa i projekata.

V. Nadzor

Član 78.

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i propisa donetih na osnovu ovog zakona vrši Ministarstvo.

Nadzor nad vršenjem ovim zakonom poverenih poslova državne uprave vrši Ministarstvo, u skladu sa zakonom kojim se uređuje državna uprava.

Član 79.

Ministarstvo vrši nadzor nad radom ustanova.

Nadzor nad radom ustanova na teritoriji autonomne pokrajine vrši nadležni organ autonomne pokrajine, kao povereni posao.

VI. Prelazne i završne odredbe

Član 80.

Ustanove osnovane do dana početka primene ovog zakona dužne su da usklade svoju organizaciju, rad i opšte akte sa odredbama ovog zakona, u roku od godinu dana od dana početka primene ovog zakona.

Član 81.

Do imenovanja direktora, predsednika i članova upravnog, odnosno nadzornog odbora ustanove čiji je osnivač Republika Srbija, autonomna pokrajina i jedinica lokalne samouprave prema odredbama ovog zakona, direktor, predsednik i članovi upravnog, odnosno

nadzornog odbora tih ustanova, nastavljaju rad prema propisima koji su važili na dan njihovog imenovanja, uključujući i pravila za slučaj prestanka dužnosti.

Član 82.

Do utvrđivanja statusa reprezentativnog udruženja u kulturi u skladu sa odredbama ovog zakona, poverene poslove utvrđivanja statusa lica koje samostalno obavlja umetničku ili drugu delatnost u oblasti kulture, izdavanja uverenja i vođenja evidencije obavljaće umetnička udruženja utvrđena u članu 3. stav 1. Zakona o samostalnom obavljanju umetničke ili druge delatnosti u oblasti kulture („Službeni glasnik RS”, br. 39/93 i 42/98).

Član 83.

Udruženje u kulturi u određenoj kulturnoj delatnosti koje stekne status reprezentativnog udruženja u kulturi u skladu sa odredbama ovog zakona, preuzeće predmete, evidencije i arhivu od odgovarajućeg umetničkog udruženja iz člana 3. stav 1. Zakona o samostalnom obavljanju umetničke ili druge delatnosti u oblasti kulture („Službeni glasnik RS”, br. 39/93 i 42/98) koje ne stekne status reprezentativnog udruženja u kulturi po odredbama ovog zakona, u roku, u postupku i na način utvrđen propisom iz člana 54. stav 4. ovog zakona.

Član 84.

Podzakonski propisi za sprovođenje ovog zakona doneće se u roku od tri meseca od dana stupanja na snagu ovog zakona, izuzev Strategije koju će Vlada doneti u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 85.

Danom početka primene ovog zakona prestaju da važe:

- 1) Zakon o delatnostima od opšteg interesa u oblasti kulture („Službeni glasnik RS”, broj 49/92);
- 2) Zakon o samostalnom obavljanju umetničke ili druge delatnosti u oblasti kulture („Službeni glasnik RS”, br. 39/93 i 42/98).

Član 86.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”, a primenjivae se istekom roka od tri meseca od dana njegovog stupanja na snagu.

OBRAZLOŽENJE

I. Ustavni osnov za donošenje zakona

Ustavni osnov za donošenje zakona sadržan je u odredbama člana 97. tačka 10. Ustava Republike Srbije, kojim je propisano da Republika Srbija, pored ostalog, **urđuje** i obezbeđuje sistem u oblasti kulture.

II. Razlozi za donošenje zakona

Predlog zakona o kulturi polazi od potrebe za jedinstvenom zakonskom regulativom koja bi obuhvatila sve oblasti kulturnih delatnosti, osavremenila i učinila efikasnijom kulturnu politiku Republike Srbije i uvažila nastale društvene promene.

Predlog zakona objedinjuje poslove naročito u oblastima: istraživanja, zaštite i korišćenja kulturnog nasleđa, bibliotečko-informacione delatnosti, knjige i književnosti (stvaralaštvo, izdavaštvo, knjižarstvo, prevodilaštvo), muzike (stvaralaštvo, produkcija, interpretacija), vizuelne umetnosti i arhitekture, scenskog stvaralaštva i interpretacije (drama, opera, balet i ples), kinematografije i audio-vizuelnog stvaralaštva, digitalnog stvaralaštva i multimedija, naučnoistraživačke i edukativne delatnosti u kulturi, kao i ostalih muzičkih i scenskih izvođenja kulturnih programa. Stoga ovaj zakon zapravo predstavlja sistemski zakon u oblasti kulture.

Osnovni cilj zakona je poboljšavanje položaja svih subjekata u kulturi pre svega kroz jasno utvrđivanje prava, obaveza i odgovornosti Republike Srbije, autonomnih pokrajina i jedinica lokalne samouprave u kulturi. Ovo se naročito ogleda u detaljnom regulisanju principa, načina, svrhe i cilja raspoređivanja i korišćenja budžetskih sredstava u finansiranju kulturnih subjekata, kulturnih delatnosti i kulturnih programa i projekata i u pronalaženju novih i raznovrsnih izvora i oblika finansiranja kulture kao što su zadužbine i fondacije.

Predlogom zakona predviđeno je i donošenje Strategije razvoja kulture Republike Srbije. Autonomna pokrajina, u cilju sprovođenja kulturne politike na svojoj teritoriji, u okviru prava i obaveza utvrđenih Ustavom i zakonom, a u skladu sa Strategijom razvoja kulture Republike Srbije, donosi program razvoja kulture za koji se sredstva za finansiranje obezbeđuju u budžetu autonomne pokrajine. Jedinica lokalne samouprave, u cilju staranja o zadovoljavanju potreba građana u kulturi na svojoj teritoriji, donosi plan razvoja kulture u skladu sa zakonom i Strategijom, a za koji se sredstva za finansiranje obezbeđuju u budžetu jedinice lokalne samouprave.

Predlog zakona afirmiše načelo ravnopravnosti subjekata u osnivanju ustanova i drugih pravnih lica u kulturi i ravnopravnost u radu svih ustanova i drugih subjekata u kulturi, i načelo decentralizacije u odlučivanju, organizovanju i finansiranju kulturnih delatnosti.

Predviđeno je obrazovanje Nacionalnog saveta za kulturu kao stručno-savetodavnog tela, radi obezbeđivanja stalne stručne podrške u očuvanju, razvoju i širenju kulture, čije članove bira Narodna skupština, na predlog Vlade.

U skladu sa načelom ravnopravnosti subjekata u kulturi, zakon predviđa da ustanovu kulture može osnovati Republika Srbija, autonomna pokrajina i jedinica lokalne samouprave, drugo pravno ili fizičko lice, pod uslovima propisanim zakonom.

Predlog zakona je pokušao da na sistematski način reši probleme umetnika, saradnika i stručnjaka u kulturi, predviđajući kako uslove i način za sticanje statusa lica koja samostalno obavljaju umetničku ili drugu delatnost u oblasti kulture, tako i obezbeđivanje sredstava u budžetu Republike Srbije za uplatu doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje i doprinosa za zdravstveno osiguranje, u skladu sa zakonom kojim se uređuju doprinosi za obavezno socijalno osiguranje. Radi podsticanja kulturnog stvaralaštva predviđeno je da Vlada utvrđuje republičke nagrade za poseban doprinos razvoju kulture i kriterijume za njihovu dodelu.

Kada je u pitanju finansiranje kulturnih programa i projekata polazi se od načela decentralizacije, te se sredstva za finansiranje ili sufinansiranje kulturnih programa i projekata, kao i umetničkih, odnosno stručnih i naučnih istraživanja u pojedinim oblastima kulturne delatnosti, obezbeđuju u budžetu Republike Srbije, autonomne pokrajine i jedinice lokalne samouprave, u skladu sa zakonom. Sledeći načelo demokratičnosti, transparentnosti i javnosti raspodele budžetskih sredstava, kao osnovni mehanizam prikupljanja predloga za finansiranje ili

sufinansiranje kulturnih programa i projekata kao i umetničkih odnosno stručnih i naučnih istraživanja u kulturi predviđa se javni konkurs.

III. Osnovni pravni instituti i pojedinačna rešenja

Osnovnim odredbama (čl. 1-14) definišu se: predmet uređivanja, načela kulturnog razvoja, opšti interes u kulturi, kulturna delatnost i oblasti kulturne delatnosti, finansiranje kulturnih programa i projekata, zadužbine i fondacije u kulturnim delatnostima, nagrada za podsticanje kulturnog stvaralaštva i priznanje za vrhunski doprinos nacionalnoj kulturi.

Republika Srbija stara se o ostvarivanju opšteg interesa u kulturi i o sprovođenju kulturne politike kao skupa ciljeva i mera podsticanja kulturnog razvoja koji se zasniva na sledećim načelima: sloboda izražavanja u kulturnom i umetničkom stvaralaštvu; autonomija subjekata u kulturi; otvorenost i dostupnost kulturnih sadržaja javnosti i građanima; uvažavanje kulturnih i demokratskih vrednosti evropske i nacionalne tradicije i raznolikosti kulturnog izraza; integrisanje kulturnog razvoja u socio-ekonomski i politički dugoročni razvoj demokratskog društva; demokratičnost kulturne politike; ravnopravnost subjekata u osnivanju ustanova i drugih pravnih lica u kulturi i ravnopravnost u radu svih ustanova i drugih subjekata u kulturi; decentralizacija u odlučivanju, organizovanju i finansiranju kulturnih delatnosti; podsticanje kulturnog i umetničkog stvaralaštva i očuvanja kulturnog i istorijskog nasleđa i podsticanje održivog razvoja kulturne sredine kao integralnog dela životne sredine.

Autonomna pokrajina stara se o sprovođenju kulturne politike na svojoj teritoriji i uređuje pojedina pitanja od pokrajinskog značaja u oblasti kulture, u okviru prava i obaveza utvrdjenih Ustavom i zakonom, dok se jedinica lokalne samouprave stara o zadovoljavanju potreba građana u kulturi na svojoj teritoriji i uređuje pojedina pitanja od interesa za svoje građane, kao i način njihovog ostvarivanja, u okviru prava i obaveza utvrdjenih Ustavom i zakonom.

Nacionalni saveti nacionalnih manjina staraju se o sprovođenju kulturne politike nacionalne manjine i, u skladu sa zakonom, učestvuju u procesu odlučivanja ili sami odlučuju o pojedinim pitanjima vezanim za svoju kulturu, osnivaju ustanove kulture i druga pravna lica u kulturi.

Opšti interes u kulturi obuhvata: stvaranje mogućnosti za intenzivan i usklađen kulturni razvoj; stvaranje uslova za podsticanje kulturnog i umetničkog stvaralaštva; istraživanje, zaštitu i korišćenje kulturnih dobara upisanih u Listu svetske kulturne baštine i kulturnih dobara od izuzetnog i od velikog značaja; finansiranje tekućih rashoda i izdataka i ostvarivanje programa ustanova kulture čiji je osnivač Republika Srbija; programe i projekte ustanova kulture, udruženja u kulturi i drugih subjekata u kulturi koji svojim kvalitetom doprinose razvoju kulture i umetnosti; otkrivanje, stvaranje, proučavanje, očuvanje i predstavljanje srpske kulture i kulture nacionalnih manjina u Republici Srbiji; obezbeđivanje uslova za dostupnost kulturnog nasleđa javnosti; istraživanje, očuvanje i korišćenje dobara od posebnog značaja za kulturu i istoriju srpskog naroda, koje se nalaze van teritorije Republike Srbije; podsticanje i pomaganje kulturnih izraza koji su rezultat kreativnosti pojedinaca, grupa i društava Srba u inostranstvu; podsticanje međunarodne kulturne saradnje; podsticanje stručnih i naučnih istraživanja u kulturi; širenje i unapređivanje edukacije u oblasti kulture; podsticanje primene novih tehnologija u kulturi, naročito informacionih tehnologija i digitalizacije; izgradnja jedinstvenog biblioteko-informacionog sistema i matčne funkcije u bibliotekovoj delatnosti; izgradnja jedinstvenog informacionog sistema u oblasti zaštite kulturnih dobara; podsticanje mladih talenata u oblasti

kulturnog i umetničkog stvaralaštva; stvaranje uslova za podsticanje samostalnog kulturnog i umetničkog stvaralaštva; podsticanje amaterskog kulturnog i umetničkog stvaralaštva; podsticanje dečijeg stvaralaštva i stvaralaštva za decu u kulturi; podsticanje kulturnog i umetničkog stvaralaštva osoba sa invaliditetom i dostupnosti svih kulturnih sadržaja osobama sa invaliditetom; druga pitanja utvrđena zakonom kao opšti interes u oblasti kulture. Sredstva za ostvarivanje opšteg interesa u kulturi obezbeđuju se u budžetu Republike Srbije.

Kulturnom delatnošću smatraju se poslovi definisani članom 8. Predloga zakona. Kulturnu delatnost mogu obavljati domaća i strana fizička i pravna lica, na način i pod uslovima propisanim zakonom.

Predlog zakona u čl. 10. i 11. propisuje i finansiranje programa i projekata u kulturi. Sredstva za finansiranje kulturnih delatnosti mogu se obezbeđivati osnivanjem i delovanjem zadužbina i fondacija, u skladu sa zakonom.

Novina je i ustanovljavanje Nagrade za podsticanje kulturnog stvaralaštva. Vlada utvrđuje republičke nagrade za poseban doprinos razvoju kulture i kriterijume za njihovu dodelu, a radi podsticanja kulturnog stvaralaštva na teritoriji autonomne pokrajine nagrade za poseban doprinos razvoju kulture i kriterijume za njihovu dodelu utvrđuje nadležni organi autonomne pokrajine.

Jedan od posebnih načina podsticanja umetničkog stvaralaštva je i dodeljivanje priznanja za vrhunski doprinos nacionalnoj kulturi, u vidu doživotnog mesečnog novčanog primanja umetniku, odnosno stručnjaku u kulturi, za vrhunski doprinos nacionalnoj kulturi, koje se isplaćuje iz budžeta Republike Srbije.

Ostvarivanje kulturne politike (čl. 15-20) uređuje se obrazovanje, sastav i način izbora i poslovi i zadaci Nacionalnog saveta za kulturu i definiše se Strategija razvoja kulture Republike Srbije.

Nacionalni savet za kulturu (u daljem tekstu: Savet) obrazuje se kao stručno-savetodavno telo, radi obezbeđivanja stalne stručne podrške u očuvanju, razvoju i širenju kulture.

Članove Saveta bira Narodna skupština, na predlog Vlade, iz reda uglednih i afirmisanih umetnika i stručnjaka u kulturi, na period od pet godina.

Rad Saveta je javan, a propisana je i obaveza da Savet podnosi Narodnoj skupštini izveštaj o radu, najmanje jednom godišnje.

Strategiju razvoja kulture Republike Srbije donosi Vlada, na predlog ministarstva nadležnog za kulturu za period od tri godine.

Strategija sadrži osnovne postavke kulturnog razvoja, strateške pravce i instrumente kulturnog razvoja, plan realizacije i kriterijume, indikatore i postupke evaluacije.

Odredbama o subjektima u kulturi (čl. 21-72) propisano je koji subjekti mogu obavljati kulturnu delatnost. Kulturnu delatnost mogu obavljati ustanove kulture, udruženja u kulturi, umetnici, saradnici, odnosno stručnjaci u kulturi, kao i drugi subjekti u kulturi.

Ustanova kulture je pravno lice osnovano radi obavljanja kulturne delatnosti, koju može osnovati Republika Srbija, autonomna pokrajina i jedinica lokalne samouprave, drugo pravno ili fizičko lice, pod uslovima propisanim zakonom, a u slučaju da ustanovu kulture osniva više osnivača, njihova međusobna prava, obaveze i odgovornosti uređuju se ugovorom. Ustanove se mogu osnivati sredstvima u različitim oblicima svojine.

Kada ustanovu osniva Republika Srbija, autonomna pokrajina i jedinica lokalne samouprave u cilju očuvanja i razvoja nacionalne i etničke posebnosti pripadnika nacionalnih manjina, prethodno se pribavlja mišljenje odgovarajućeg nacionalnog saveta nacionalne manjine.

Ovim odredbama propisuje se i da osnivač donosi akt o osnivanju ustanove, vršenje osnivačkih prava kao i vođenje evidencije ustanova osnovanih sredstvima u javnoj svojini.

Organi ustanove kulture jesu direktor, upravni odbor i nadzorni odbor. Osnivačkim aktom ustanove može se utvrditi da ustanova umesto direktora ima upravnika. Novina je da ustanova kulture može obrazovati umetnički, programski, odnosno stručni savet.

Značajno je pomenuti da je ovim odredbama predviđeno da se direktor ustanove čiji je osnivač Republika Srbija, autonomna pokrajina odnosno jedinica lokalne samouprave, imenuje na osnovu prethodno sprovedenog javnog konkursa, na period od četiri godine i može biti ponovo imenovan, kao i obaveza kandidata za direktora da predloži program rada i razvoja ustanove, kao sastavni deo konkursne dokumentacije.

Ustanova pored direktora, može imati jednog ili više umetničkih, odnosno programskih direktora koji rukovode umetničkim, odnosno stručnim poslovima i za njih su odgovorni.

U ustanovi kulture može se obrazovati umetnički, programski, odnosno stručni savet koji razmatra pitanja iz umetničke, programske, odnosno stručne delatnosti ustanove i direktoru, odnosno umetničkom ili programskom direktoru, daje mišljenja i predloge vezane za umetnički, programski, odnosno stručni rad ustanove.

Ovim odredbama predviđeno je i da lice koje obavlja umetničke, programske ili stručne poslove u ustanovi, zasniva radni odnos ugovorom o radu na period do tri godine, sa mogućnošću ponovnog zaključivanja, i to samo ako je takva mogućnost predviđena aktom o organizaciji i sistematizaciji poslova ustanove.

Ustanove kulture mogu steći status ustanove kulture od nacionalnog značaja. Predviđeno je da ustanova kulture od nacionalnog značaja jeste ustanova, koja ima nacionalnu i reprezentativnu ulogu u otkrivanju, stvaranju, istraživanju, proučavanju, predstavljanju, širenju i očuvanju nacionalnih kulturnih vrednosti, da se status ustanove kulture od nacionalnog značaja stiče aktom Vlade, na predlog Ministarstva, da se taj status može oduzeti na način i u postupku na koji je stečen, kao i da Vlada bliže uređuje uslove, kriterijume i način sticanja, odnosno oduzimanja statusa ustanove kulture od nacionalnog značaja. Predviđeno je i da se ustanove kulture od nacionalnog značaja čiji je osnivač Republika Srbija prioriteto finansiraju iz budžeta Republike Srbije, dok ostale ustanove kulture od nacionalnog značaja imaju pravo na prioriteto finansiranje programa i projekata koji se finansiraju, odnosno sufinansiraju iz budžeta Republike Srbije na osnovu sprovedenog javnog konkursa.

Umetnici, saradnici, odnosno stručnjaci u kulturi mogu se udruživati u udruženja (u daljem tekstu: udruženje u kulturi) saglasno propisima o udruživanju građana.

Status reprezentativnog udruženja u kulturi, ukoliko u jednoj kulturnoj delatnosti postoji više registrovanih udruženja, na predlog Komisije za utvrđivanje reprezentativnosti udruženja u kulturi, rešenjem utvrđuje ministar nadležan za kulturu. U jednoj kulturnoj delatnosti, status reprezentativnog udruženja u kulturi mogu imati najviše dva udruženja.

Samostalni umetnik jeste fizičko lice koje samostalno, u vidu zanimanja, obavlja

umetničku delatnost i kome je reprezentativno udruženje u kulturi utvrdilo status lica koje samostalno obavlja umetničku ili drugu delatnost u oblasti kulture.

Samostalni stručnjak u kulturi jeste fizičko lice koje samostalno, u vidu zanimanja, obavlja naučnoistraživačke, teorijsko-kritičke, edukativne, producerske, organizatorske, menadžerske i druge stručne poslove u oblasti kulturnih delatnosti, i kome je reprezentativno udruženje u kulturi utvrdilo status lica koje samostalno obavlja umetničku ili drugu delatnost u oblasti kulture

Samostalni saradnik u kulturi jeste fizičko lice koje samostalno, u vidu zanimanja, obavlja stručno-tehničke poslove u oblasti kulturnih delatnosti, odnosno koji vokalno i instrumentalno izvodi kulturne programe, i kome je reprezentativno udruženje u kulturi utvrdilo status lica koje samostalno obavlja umetničku ili drugu delatnost u oblasti kulture.

Odredbama o subjektima u kulturi propisani su i uslovi za upis u evidenciju lica koja samostalno obavljaju umetničku ili drugu delatnost u oblasti kulture, evidencija lica koja samostalno obavljaju umetničku ili drugu delatnost u oblasti kulture, izdavanje uverenja o činjenicama upisanim u evidenciju, promene i brisanje iz evidencije, odbijanje zahteva za upis u evidenciju i postupak po žalbi, vršenje poverenih poslova, pojam istaknutog umetnika i istaknutog stručnjaka u kulturi, uplata doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje i doprinosa za zdravstveno osiguranje, amatersko kulturno i umetničko stvaralaštvo, i drugi subjekti u kulturi.

Potrebno je istaći da se za lice koje je steklo status istaknutog umetnika, odnosno istaknutog stručnjaka u kulturi, u budžetu Republike Srbije obezbeđuju sredstva za uplatu doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje i doprinosa za zdravstveno osiguranje, u skladu sa zakonom kojim se uređuju doprinosi za obavezno socijalno osiguranje. Isto tako, predviđeno je i da se sredstva za uplatu doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje i doprinosa za zdravstveno osiguranje za lice koje je steklo status lica koje samostalno obavlja umetničku ili drugu delatnost u oblasti kulture obezbeđuju u budžetu autonomne pokrajine, odnosno budžetu jedinice lokalne samouprave, u skladu sa zakonom, kao i da će bliže uslove i način sticanja prava na uplatu doprinosa propisati nadležni organ autonomne pokrajine, odnosno jedinice lokalne samouprave. Uplata doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje i doprinosa za zdravstveno osiguranje, za koje se sredstva obezbeđuju u budžetu Republike Srbije, budžetu autonomne pokrajine, odnosno budžetu jedinice lokalne samouprave, za lica iz čl. 56-58. Predloga zakona, vršiće se preko reprezentativnog udruženja u kulturi kod kog je to lice uvedeno u evidenciju.

Amatersko kulturno i umetničko stvaralaštvo je takođe našlo svoje mesto u ovom predlogu zakona. Predlog zakona sadrži odredbe koje amatersko kulturno i umetničko stvaralaštvo definiše kao aktivnosti lica, ili grupe lica koja se bez materijalne nadoknade bavi stvaranjem, ili izvođenjem dela iz oblasti kulturne i umetničke delatnosti. Ovim odredbama predviđeno je da se lica i grupe lica koja se amaterski bave kulturnim i umetničkim stvaralaštvom mogu udruživati u udruženja saglasno propisima o udruživanju građana.

Drugi subjekti u kulturi su, shodno ovim odredbama: zadužbine i fondacije u kulturi; privredna društva i preduzetnici registrovani za obavljanje delatnosti u kulturi.

Odredbama o finansiranju (čl. 73-77) uređuju se finansiranje ustanova kulture, finansiranje i sufinansiranje projekata u kulturi i sufinansiranje tekućih rashoda i izdataka.

Kulturni programi ustanova čiji su osnivači Republika Srbija, autonomna pokrajina, odnosno jedinica lokalne samouprave, finansiraju se ili sufinansiraju iz budžeta osnivača i drugih izvora predviđenih ovim predlogom zakona.

Odredbama o finansiranju i sufinansiranju projekata u kulturi propisano je da najmanje jednom godišnje Ministarstvo, organ autonomne pokrajine, odnosno organ jedinice lokalne

samouprave raspisuju javne konkurse radi prikupljanja predloga za finansiranje ili sufinansiranje projekata u kulturi, kao i projekata umetničkih odnosno stručnih i naučnih istraživanja u kulturi, kao i da o izboru projekata po raspisanom javnom konkursu odlučuje komisija koju obrazuje organ koji raspisuje konkurs.

Odredbama kojima se uređuje sufinansiranje tekućih rashoda i izdataka propisano je da Republika Srbija, autonomne pokrajine i jedinice lokalne samouprave mogu sufinansirati tekuće rashode i izdatke ustanova i drugih subjekata u kulturi koji se ne finansiraju redovno iz njihovih budžeta, ako svojim programima trajnije zadovoljavaju kulturne potrebe građana na odgovarajućem području.

Odredbama o nadzoru (čl. 78-79) uređuje se da nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i propisa donetih na osnovu ovog zakona, kao i nadzor nad vršenjem ovim zakonom poverenih poslova državne uprave vrši ministarstvo nadležno za kulturu, u skladu sa zakonom kojim se uređuje državna uprava. Ministarstvo nadležno za kulturu vrši nadzor nad radom ustanova. Nadzor nad radom ustanova na teritoriji autonomne pokrajine vrši nadležni organ autonomne pokrajine, kao povereni posao.

Prelaznim i završnim odredbama (čl. 80-86) utvrđuje se: obaveza za ustanove kulture osnovane do dana početka primene ovog zakona da usklade svoju organizaciju, rad i opšte akte sa odredbama ovog zakona, u roku od godinu dana od dana početka primene ovog zakona; da će do imenovanja direktora, predsednika i članova upravnog, odnosno nadzornog odbora ustanove čiji je osnivač Republika Srbija, autonomna pokrajina i jedinica lokalne samouprave prema odredbama ovog predloga zakona, direktor, predsednik i članovi upravnog, odnosno nadzornog odbora tih ustanova, nastaviti rad prema propisima koji su važili na dan njihovog imenovanja, uključujući i pravila za slučaj prestanka dužnosti; vršenje poverenih poslova utvrđivanja statusa lica koje samostalno obavlja umetničku ili drugu delatnost u oblasti kulture, izdavanja uverenja i vođenja evidencije do utvrđivanja statusa reprezentativnog udruženja u kulturi u skladu sa odredbama ovog predloga zakona; preuzimanje predmeta, evidencije i arhive od strane udruženja u kulturi u određenoj kulturnoj delatnosti koje stekne status reprezentativnog udruženja u kulturi; određuje rok za donošenje podzakonskih propisa za sprovođenje ovog predloga zakona kao i Strategije razvoja kulture Republike Srbije; prestanak važenja Zakona o delatnostima od opšteg interesa u oblasti kulture („Službeni glasnik RS”, broj 49/92) i Zakona o samostalnom obavljanju umetničke ili druge delatnosti u oblasti kulture („Službeni glasnik RS”, br. 39/93 i 42/98), kao i stupanje na snagu ovog zakona osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije” i primena istekom roka od tri meseca od dana njegovog stupanja na snagu.

IV. Sredstva potrebna za sprovođenje zakona

Za sprovođenje Zakona o kulturi nije potrebno obezbediti dodatna sredstva u budžetu Republike Srbije za 2009. godinu.

U vezi sa tim, napominjemo da je Predlogom zakona predviđena odložena primena ovog zakona, tri meseca od dana stupanja na snagu, tako da se očekuje da će se sa primenom Zakona početi sredinom 2010. godine. U skladu sa tim, u budžetu za 2010. godinu sredstva će biti planirana prema realnim parametrima. Takođe, Predlogom zakona su, kao novina, predviđeni doprinosi za istaknute umetnike odnosno istaknute stručnjake u kulturi, a s obzirom na to da je

predviđena procedura za sticanje svojstva istaknutog umetnika, odnosno istaknutog stručnjaka, a koja se može sprovesti tek nakon formiranja Nacionalnog saveta za kulturu, očekuje se da obaveza plaćanja doprinosa za njih neće nastati pre 2011. godine.